

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пислиця А., Загреба І. Фінансові посередники на інвестиційному ринку в Україні. *Наукові записки Кіровоградського національного технічного університету*. 2013. Вип. 13. С. 104–108. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/84824958.pdf>
2. Банківська система: підручник / за ред. М. Крупки. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/Bank_Syst_PIDRUCH_Krupka_Andrushchak_Paitra_2023.pdf
3. Фаріон В., Фаріон Я. Роль посередників на фінансовому ринку України. *Економічний аналіз*: зб. наук. Праць Тернопільського національного економічного університету. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. Т. 24, № 1. С. 153–160. URL: <http://dspace.wnu.edu.ua/handle/316497/2518>

Ткачик Л. П.

канд. екон. наук., доцент кафедри
фінансів, грошового обігу та кредиту

Львівського національного університету імені Івана Франка

Рогова В. Р.

здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр»

ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

Львівського національного університету імені Івана Франка

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Вступ. У сучасному світі, що характеризується стрімким технологічним прогресом, цифровізація стала ключовим фактором трансформації багатьох сфер економіки, і банківський сектор не став винятком. Це суттєво змінює спосіб, у який банки співпрацюють зі своїми клієнтами. Цифрові технології дають змогу швидше, безпечніше та ефективніше провадити банківську діяльність.

Метою дослідження є виявлення напрямів впливу цифровізації на ефективність банківської діяльності в Україні, зокрема визначення основних переваг та можливостей, а також потенційних ризиків, що можуть виникнути під час впровадження цифрових технологій у банківську діяльність.

Основна частина. Цифрові технології кардинально змінюють банківський сектор України, впливаючи на роботу банків та їх відносини з клієнтами. Цифровізація дає змогу банкам автоматизувати багато процесів та рутинних завдань. Використання штучного інтелекту для аналізу даних та прийняття рішень, розвиток онлайн-каналів обслуговування сприяють підвищенню продуктивності праці, зменшенню черг, зниженню витрат на операції та полегшують роботу співробітників.

Завдяки інтернет-банкінгу та мобільним додаткам клієнти можуть здійснювати різні операції, як-от перекази, платежі, перевірка балансу тощо, з будь-якого

місця та у зручний для них час [1]. Користувачі мобільних телефонів є найбільш активною та перспективною частиною суспільства для банків. Розвиток мобільного зв'язку відкриває нові можливості для банків виходити на роздрібний ринок без значних інвестицій у розвиток філіальної мережі [2].

Прикладом такого успішного проєкту є «Monobank», який надає банківські послуги без фізичних відділень. «Monobank» – роздрібний продукт АТ «Універсал Банк», який виник у межах співпраці з ІТ-командою моно. У межах проєкту «Monobank» випускаються кредитні картки для клієнтів, є можливість взяти депозити й отримати інші послуги. «Monobank» працює тільки на мобільних пристроях. У мобільному застосунку, створеному спеціально для «Monobank», є великий вибір банківських послуг, у тому числі безкоштовні грошові перекази, зручна оплата комунальних платежів, можливість взяти участь в акційних пропозиціях банку й отримати кешбек, контролювати свої фінансові операції тощо [3].

«Monobank» підтримує різні методи цифрових платежів, включно з безконтактними платежами (Apple Pay, Google Pay), платежами за QR-кодом та онлайн-платежами. Підтримуються віртуальні картки в доларах США та євро, що спрощує операції з іноземною валютою та міжнародні перекази.

Одним із лідерів банківського сектору України є ПриватБанк, який також широко впроваджує цифрові технології у свою діяльність. Отримати послуги клієнти банку можуть як у фізичних відділеннях, так і через онлайн-банкінг, зокрема через мобільний застосунок «Приват24». Ключові функціональні можливості застосунку включають перекази коштів, оплату комунальних послуг, поповнення мобільного рахунку, купівлю квитків на транспорт, а додатково для підприємців платформа пропонує функції перегляду залишків на рахунках та виписок [4].

Запуск застосунку відбувся ще у 2001 р., що, ймовірно, забезпечило ПриватБанку значну конкурентну перевагу на українському ринку, та дало змогу накопичити цінний досвід у сфері онлайн-банкінгу.

До вітчизняних банків, які успішно надають послуги онлайн-банкінгу та розробляють власні мобільні застосунки, також належать Ощадбанк, Сенс Банк, УКРГАЗБАНК, ПУМБ, Укрексімбанк та інші.

Однак разом із новими можливостями, цифрові технології також несуть нові ризики та виклики. Наприклад, цифрова економіка потенційно збільшує ризик кібератак і зловживання особистою інформацією. Як наслідок – банки змушені акцентувати на захисті від кіберзагроз.

До того ж можуть виникнути проблеми з регулюванням фінансового ринку в контексті нових технологій та інновацій. Ще один ризик полягає в тому, що цифрові технології можуть не відповідати нормативним вимогам, що потенційно може призвести до низки юридичних проблем і скарг від споживачів.

Існує ризик того, що фінансові операції можуть не контролюватися в належний спосіб, що призведе до проблем із відмиванням грошей і фінансуванням тероризму. Є ймовірність втрати даних і цифрового гаманця, якщо користувачі загубили пристрій або він зламався. Отже, цифрові активи, що зберігаються на пристрої, можуть бути втрачені [5].

Варто зазначити, що «Monobank» надає пріоритет безпеці користувачів, запроваджуючи динамічні коди CVV2 для платіжних карток. Якщо ввімкнути

цю функцію в налаштуваннях, код змінюватиметься щогодини, роблячи код на фізичній картці тимчасово недійсним. Змінний код можна переглянути, лише відкривши мобільний додаток із зображенням картки на екрані смартфона, що забезпечує додатковий рівень безпеки.

Висновки. Підсумовуючи, можна сказати, що посилення процесів цифровізації розширює перед банками спектр можливостей. Сучасні цифрові технології, як-от мобільний та інтернет-банкінг, штучний інтелект, хмарні сервіси, відкривають перед фінансовими установами значні можливості для оптимізації операційних процесів, зниження витрат, підвищення якості обслуговування клієнтів тощо.

Але водночас цифровізація несе з собою низку ризиків. Банки змушені здійснювати значні вкладення у новітні технології та кібербезпеку, постійно адаптовуватись до мінливого законодавства, а також готувати фахівців, здатних ефективно використовувати цифрові інструменти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ключка О., Богріновцева Л., Козій Н. Оцінка ефективності впровадження інноваційних технологій в діяльність вітчизняних банків під впливом цифрової трансформації фінансового ринку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3908>
2. Ключка О. В., Глінський Д. Г. Вплив цифровізації на ефективність банківської діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. Вип. 3. С. 128–134. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/03/3.24._topic-_Olga-V.-Kliuchka-Dmytro-G.-Glinskyi-128-134.pdf
3. Монобанк: офіційний вебсайт. URL: <https://monobank.ua/about>
4. Застосунок «Приват24». URL: <https://privatbank.ua/apps/privat-24>
5. Шафорост В. В., Корнієнко К. К., Поліщук Н. В. Розвиток фінансового ринку в умовах цифровізації економіки. *Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України*. 2023. С. 137–139.

Поліщук Н. В.

д-р екон. наук, професор

Донецького національного університету імені Василя Стуса

Ніколаєва А. П.

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»

ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

Донецького національного університету імені Василя Стуса

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Вступ. У сучасних умовах економічної глобалізації та інтеграції різних країн прямі іноземні інвестиції (ПІІ) є одним із найважливіших факторів економічного зростання та розвитку. Для України, яка переживає складний період збройної